

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibus Cœram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorum, 1609

3. Cap. De casibus Pontifici reseruatis in Bulla Cœnæ Demini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

Domini: quædam extra: Aliæ Episcopis: alie nulli secundum ordinem, de singulis breuiter agemus. Quoniam autem longum foret canonum verba semper ponere, vt plurimum substantia adferetur annotato canone, vnde excommunicato defumitur. Pro intelligentia & expositione remitto lectorem ad Summas & canonum interpretes.

CAPVT III.

DE CASIBVS PONTIFICI *reseruat* in Bulla Cœna *Domini.*

PRO inductione notandum Bullam Cœna Domini vocari processum, quo summus Pontifex singulis annis in die Iouis sancta, varia genera peccantium excommunicat cum reseruatione: & dicta dies vocatur Cœna Domini, propter cœnam vltimam, quam Saluator cum suis discipulis habuit.

Prima excommunicatio Bullæ Cœnæ Domini completitur hæreticos, eorum libros legentes sine licentia Romani Pontificis: aut alterius, qui eam dare potest, hæreticorum fautores, schismaticos, & eos qui se ab obedientia Romani Pontificis subtrahunt.

Secunda excommunicat appellantes à Papa
ad

ad futurum Concilium, & dantes fauorem, & consilium ad id.

Tertia excommunicat Pyratas, latrunculos maritimos, eorum receptatores, & dantes auxilium, & fauorem.

Quarta fertur in eos, qui rapiunt naufragorum bona, aut scienter ab alijs rapta accipientes.

Quinta in eos, qui imponunt noua pedagia, & gabellas, vel eas augent, quando ad id potestatem non habent.

Sexta in falsificantes literas Apostolicas, aut supplicationes signatas auctoritate Apostolica.

Septima in deferentes arma, equos, ferrum, alia metallorum genera, cunctaque vsui belli commoda ad Turcas: nec non etiam in eos, qui Turcas, & inimicos Christiani nominis certiores reddunt de rebus reipub. Christiane statum concernentibus in Christianorum damnum, & perniciem.

Octaua in impediens & inuadentes eos, qui victualia, seu alia ad vsum Romanæ curiæ necessaria adducunt, vel pro eis aliquid soluere faciunt: ac etiam in eos, qui talia fieri curant & defendunt.

Nona in eos, qui ex proposito Romipetas, seu peregrinos ad urbem proficiscentes: aut ab eadem recedentes lædunt, aut offendunt, & illis dantes auxilium, consilium, & fauorem,

Decima in illos, qui non habentes in cura iurisdictionem, eius prætextu capiunt, spoliant, detinent morantes in eadem: vel qui talia fieri mandant.

Vndecima in offendentes, interficientes, mutilantes, capientes, incarcerantes, aut hostiliter insequentes Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, sedis Apostolicæ legatos, vel nuncios, aut eosdem eijcientes à suis diocesis, territorijs, terris, aut dominijs: item mandantes, & præstantes consilium, auxilium, aut fauorem.

Duodecima, in eos, qui ad Romanam curiam pro eorum causis & negotijs recurrentes offendunt, mutilant, occidunt, verberant, aut bonis suis spoliant, &c. aut executionem literarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent. Ac etiam appellantes à grauamine, vel literarum Apostolicarum executione ad laicam potestatem, &c.

Decimatertia, in officiales Principum secularium, & Prælatos Ecclesiasticos, qui causas Ecclesiasticas à iudicibus Apostolicis auocant, & actores ad reuocanda impetrata compellunt.

Decimaquarta, in iudices seculares, qui Ecclesiasticas personas præter iuris canonici dispositionem ad suum tribunal trahunt, vel trahi

trahi faciunt: Quique Ecclesiasticam libertatem tollunt, lædunt, deprimunt, aut quouis modo restringunt: Vnde Romanæ Ecclesiæ, aut quarumcunque Ecclesiarum iuribus quomodolibet directè vel indirectè, tacitè, vel expressè præiudicatur.

Decima quinta, in impediētes Prælatos Ecclesiasticos, ne sua iurisdictione Ecclesiastica contra quoscunque vtantur, ac in eos qui illorum & delegatorum iudicia eludunt, ad cancellarias & curias seculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata etiam pœnalia ordinarijs, aut delegatis decerni, & contra illos exequi procurant, & in exequentes, decernētes, seu dantes consilium, auxilium, patrocinium, & fauorem in eisdem.

Decima sexta, in vsurpantes sedis Apostolicæ, & quarumcunque Ecclesiarum iurisdictiones, fructus, redditus & prouentus, aut eos sequestrantes, &c.

Decima septima, in imponentes collectas, decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesijs, monasterijs, aut eorum fructibus, absque speciali & expressa licentia Romani Pontificis, & in exequentes, procurantes, & dantes consilium, auxilium, fauorem, votum seu suffragium palam & occultè. In qua etiam excommunicatione comprehenduntur, qui sic imposta etiam à sponte dantibus & concedentibus recipiunt. Includuntur etiam

quæ

quacunq; dignitate etiamſi Imperiali, aut regali fulgeant.

Decima octaua, in iudices ſeculares in cauſis capitalibus, ſeu criminalibus contra quacunq; que perſonas Eccleſiaſticas ſe interponentes proceſſando, ſententias proferendo, aut exequendo, nec valent priuilegia contra data.

Decima nona, in occupantes loca, & terras Eccleſiæ Romanæ, & in illis ſupremam iurisdictionem uſurpantes.

Vigeſima in raptores ſupellectilium, librorum, ſcripturarum, & bonorum camerae, & palatii Apoſtolici ex eodem palatio, tempore infirmitatis Pontificis, & ſedis Apoſtolice vacationis. A prædictis excommunicationibus, nullus præter Romanum Pontificem niſi in mortis articulo abſoluere poteſt, niſi quis ſpecialem à Pontifice habeat facultatem, nec etiã tunc niſi de ſtando S. Romanæ Eccleſiæ mandato, vel ſatisfaciendo ſufficienti cautione præſtita.

Poſtremò annectitur pœna eorum, qui à prædictis caſibus abſoluere præſumpſerint, incidunt in excommunicationem, & eis prædicationis, lectionis, adminiſtrationis ſacramentorum, & audiendi confeſſionis, officia interdiciuntur.

Nota tamen quod hæc excommunicatio eorum, qui abſoluere præſumpſerint, non eſt reſeruata Pontifici nunc, vt patet ex Bulla Gre-

Gregorij XIII. prout Nauarr. optimè afferit, capit. 27. in Manuali, numero 74. contra Caietanum, Auream Armillam, & quasdam agendas. Nec etiam incidit in talem excommunicationem Confessarius absoluens ex obliuione, inaduertentia, aut ignorantia non crassa, quia lata est contra præsumentes absolute: de quorum numero non est, qui sic absoluit, vt idem Nauarr. docet cum alijs. Nunc sequuntur casus referuati Pontifici extra Bullam Cœnæ Domini.

CAPVT IV.

DE EXCOMMUNICATIONE lata in iniicientes manus violentas in clericos.

CASVS frequens est, 17. q. 4. cap. Si quis, Si quis suadente Diabolo iniecerit manus violentas in clericum, vel monachum, subiaceat excommunicationi, & à nullo præterquam à Papa, nisi in mortis articulo absoluat & conspectui Apostolico repræsentetur. Idem habetur cap. Cum illorum. cap. De monialibus. & capit. Veniens. de sentent. excommun.

Vt hic casus melius intelligatur, cum frequenter contingat, latius verba exponenda sunt.